

PRZEWLEC (17) *vb pf*

Pierwsze e jasne; w *inf* -éc *SarnStat* (2), -ec *Mącz* (1); w *fut* e jasne; pozostałe formy z tekstów nieoznaczaających é oraz ó (w *praet sg m* prawdopodobnie o pochylone, tak w włókł).

inf przewlec (5). ◇ *fut 2 sg* przewleciesz (3). ◇ *3 sg* przewlecze (1). ◇ [3 *pl* przewleką [zapis: -u], przewloką.] ◇ *praet 3 sg m* przewłókl (2). ◇ *3 pl m pers* przewlekli (1). ◇ *imp 2 sg* przewlec (1). ◇ *con 3 sg m* by przewłókl (1). ◇ *con praet 2 sg m* byś był przewłókl (1). ◇ [3 *pl m pers* by byli przewlekli.] ◇ *impers* przewlec(o)no (1). ◇ *part praet act* przewlekwszy (1).

Sł stp notuje, *Cn s.v.* śmierć komu odwlec, *Linde XVI w.*

1. *Odwlec, odłożyć, przesunąć na później; differre JanStat; protrahere Vulg; extrahere Modrz* (8) : *przewlec co* (1): y przewlekli ono budowanie ná dwie lecie/ aż do Krolowania Dáryuślowego. *Leop 3.Esdr 5/72.*

Z określeniem długości trwania (1): *Leop 3.Esdr 5/72 cf przewlec co.*

Zwrot: »dłużej przewlec« (1): dayże ij [proch] pić choremu z zimną wodą poki niedóydzie dziewięci dni/ iáko go pies wściekły vkąsił: bo iefli dłużej przewlecześ/ iuż mu máło pożytku wczynisz. *SienLek 153.*

[»trochę przewlec«: nie dufa sobie, aby sam i tak prętko odpowiedzieć mógl, acz by się mogło odpowiedzieć, ale woli trochę przewlec. *Diar 1566 13.*]

a. *Odroczyć czynność prawną* (6) :

przewlec co (4): ále niewiem dla ktorých przyczyn tę rzecz/ y przerwano y przewleczone. *ModrzBaz 90v. Cf Zwrot.*

Zwrot: »rok przewlec« (3): POzwány áby vřzedł zápłácenia winy niepośluźeńtwa/ może Rok łobie przewlec piérwży proftą chorobą. *SarnStat 825, 529, 769.*

a. *O sądzie bożym* (2) :

Zwrot: »przewlec ([komu]) czasu [szyk zmienny] (2): (nagł) Kupiec [u posta bożego] prófzy Dylaczyey [= odroczenia sprawy sądowej]. (–) [...] Przewlec czału aby rokiem A ia też tą chwylą łkokiem. Wřzytky łwoię rzeczy łprawie A powoly łię wyprawie. *RejKup e8v, f6v.*

2. *Przedłużyć, przeciągnąć w czasie* (2) :

Zwrot: »[komu] czas przewlec« (1): A iednák P. Bog iefzće mu z wielkiego miłosierdziá czás do pokuty przewłókl *SkarŻyw 263.*

»przewlec na długi czas [czego]« (1): *Pertrahere vitam, Przewlic na długi czas żywotá. Mącz 462a.*

[*W przen*:

Zwrot: *peryfr.* »przewlec nici wieku« = dłużej żyć: Bych mógl przewlec moc wálżę PARKI iádowite/ I nici wieku mdłego od was łkápó zwite *StryjKron XX5.*]

3. *Przeciągnąć coś wąskiego na drugą stronę; inducere, mittere Vulg [co]* (7) : [TomZbrudzBrul Num 4/6; po wierzchu rościágną płaźcz Kármázynowy/ ná tym zaś łkorzany modry/ á potym drażki przewloką. *Leop 1577 Num 4/8 (Linde).*]

przewlec od czego do czego (1): Bacąc [!] to Hállnibál/ przewłókl łáńcuch od brzegá do brzegá/ iż becżki nie mogły przeýść. *BielSpr 48.*

przewlec przez co (5): A przewleczeż ie [drążki] przez kolce/ kthore łą ná węglach Archy/ áby ią ná nich nośfono *Leop Ex 25/14, Ex 25/27, 30/4; RejAp 88v*; Widząc iżz prożno ią zmęczył: ziąć ią/ á mocno związać/ á przewlekłwfy iedno długie żelazo/ przez przebodzione łyfty iey/ do ciemnice ią wrućić kazał. *SkarŻyw 151; [TomZbrudzBrul Num 4/10]*.

[*przewlec czym [= przez co*]: Włzádzić [!] gąłáz winną wedle wiśnie [...]/ á gdy przyiawłzy się dobrze wzmoże/ tedy przewierćić ono drzewo ołtrym świdrem y przewlec onę máćicę dziurą *Cresc 1571 503.*]

przewlec po czym (1): [minog] kołci żadnej niema w łobie: iedno chrzęłkę subtelną, iakoby nić po grzbiecie przewłokł *FalZioł IV 44a.*

Zniekształcone przysłowie biblijne (1): Łácniey igłę przewlec przez igielne vcho/ niżli bogaczowi wniść do kroleftwá niebiełskiego. *RejAp 88v.*

4. [*Przemieścić łodzie ciagnąc je ładem [co przez co]*]: A gdzieby byli ci Turcy przewlekli ony galery przez tę gorę ná rzekę Wolhę/ tedy mieli gorę Perewłokę kopác łtámtey łtrony od rzeki Wolhy *BielKron 1597 631.*]

Synonimy: 1. *przeciagnąć, przedłużyć.*

Formacje współrdzenne cf 1. *WLEC.*

Cf **PRZEWLECZENIE, PRZEWLECZONY, PRZEWLEKŁY**